

ПРОТОКОЛ № 5
засідання вченої ради
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
від 25 жовтня 2013 року

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Представлення до вчених звань (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
2. Наукова доповідь: «Інтеркультурна комунікація в освіті в сучасних соціокультурних контекстах» (доктор філософських наук, професор М.В. Триняк).
3. Інформація про зарахування до докторантури та аспірантури в 2013 році (к.філол. н., проф., начальник відділу докторантури та аспірантури І.В. Разуменко).
4. Про функціонування Координаційної ради в Навчально-науковому інституті педагогіки та психології (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І. Тищенко).
5. Звіт докторанта третього року навчання кандидата педагогічних наук О.Г. Стадника (Перевіряючі: доктор педагогічних наук, професор С.Т. Золотухіна; доктор педагогічних наук, професор О.М. Друганова).
6. Звіт докторанта третього року навчання кандидата юридичних наук, доцента Р.І. Шабанова (Перевіряючі: доктор юридичних наук, професор В.О. Процевський, доктор історичних наук, професор О.М. Богдашина).
7. Про затвердження тем дисертаційних досліджень (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
8. Про рекомендацію до друку (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
9. Про затвердження порядку прикріплення здобувачів докторського ступеню та розрахунок за надання платних послуг (к.філол. н., проф., начальник відділу докторантури та аспірантури І.В. Разуменко).

I. СЛУХАЛИ: Представлення до вчених звань (к. філол. н., доц., учений секретар університету Т.І. Тищенко).

Представити до вченого звання:

1. **Неліна Євгена Петровича** щодо присвоєння вченого звання *професора* кафедри математики
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
2. **Даниленко Наталію Володимирівну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри практичної психології
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
3. **Долапчі Анастасію Юріївну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри практики англійського усного та писемного мовлення
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
4. **Дорофєєву Тетяну Іванівну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри циклічних видів спорту
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
5. **Жихарєву Тетяну Леонідівну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри всесвітньої історії
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
6. **Павленко Тетяну Анатоліївну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри кримінально-правових дисциплін
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
7. **Солошенко-Задніпровську Наталію Костянтинівну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри теорії і практики англійської мови
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);
8. **Чернявську Марію Вікторівну** щодо присвоєння вченого звання *доцента* кафедри музично-теоретичної та художньої підготовки
(“за” – 45, “проти” – немає , недійсних бюлетенів – немає);

УХВАЛИЛИ: 1. Протокол лічильної комісії затвердити.

П. СЛУХАЛИ: Наукову доповідь: «Інтеркультурна комунікація в освіті в сучасних соціокультурних контекстах» (доктор філософських наук, професор М.В. Триняк).

Шановний Голове Вченої Ради, члени ради, присутні! Радикальні культурні зрушення, що відбуваються у сучасних суспільствах, прискорення глобалізаційних процесів відчутно даються взнаки у сучасній освіті. Вона також змушена реагувати на виклики глобалізації, адаптувати свої відповіді на них до тих умов, у яких реалізується її цивілізаційна місія і гуманістичне призначення. До цього треба також додати надмір різного роду інновацій, інтенсифікацію контактів з Чужим та Іншим, що виникають внаслідок застосування інформаційних технологій. У таких ускладнених соціокультурних контекстах першорядного значення набуває інтеркультурна комунікація. Розкриття її потенціалу у полі освіти є актуальним теоретичним і практичним завданням. Адже цей вид комунікації відкриває людині нові можливості, але разом з цим несе також певні ризики і небезпеки, серед яких передусім треба назвати загрозу зруйнувати або навіть знищити національну ідентичність, опинитися у стані перманентного культурного шоку через нові ситуації, створювані культурною і освітньою глобалізацією.

Конституювання світового суспільства, контури якого останніми роками стають все більш чіткими, змушують ставити питання і висувати гіпотези, яким буде його освітній профіль. Усе це актуалізує філософське дослідження освітнього виміру інтеркультурної комунікації, що дозволяє вийти за горизонти спеціалізованих педагогічних та повсякденних інтеркультурних практик і розглянути інтеркультурну комунікацію в освіті на рівні теоретичного узагальнення та здійснити філософсько-освітні розвідки у площині фактичності і контрфактичності. Діалог і навіть полілог культур в освітньому просторі підпорядковані масштабному завданню збереження досягнень людської цивілізації як на планетарному, так і на національному рівнях.

Особливого значення ця тема набуває в українському суспільстві, у якому самоствердження національної культури відбувається у бікультурних та мультикультурних контекстах, що ускладнює реалізацію стратегії національно-патріотичного виховання, водночас посилюючи його значення для забезпечення спадкоємності різних генерацій українців.

Інтеграційні процеси, які сьогодні відбуваються в освіті, також актуалізують дослідження освітніх модифікацій інтеркультурної комунікації. Вхідження України до європейського освітнього простору, практики обміну студентами та учнівською молоддю переводять проблему оптимізації освітньої інтеркультурної комунікації у практичну площину. Адже від її успішності далеко не в останню чергу залежить конкурентоздатність української освіти на європейському ринку освітніх послуг.

Говорячи про значення інтеркультурної комунікації для повно цінного існування сучасної освіти, треба також звернути увагу на той факт, що суспільства пізнього модерну є суспільствами, де культура є не гомогенною, а складається з численних субкультур, які позиціонуються як «Своє» і «Чуже». Субкультури дітей, підлітків і дорослих також є відносно замкнутими і відкриваються у процесі інтеркультурної комунікації. Відносини між вчителем та учнем у сучасних складноструктурованих суспільствах з так званими мозаїчними культурами загострюють проблему інтеркультурної комунікації не тільки на макрорівні, а й на

мікрорівні педагогічних відносин. Дослідження інтеркультурної комунікації між вчителем та учнем є першим кроком до інституалізації педагогічної ксенології, яка сприятиме модернізації традиційних механізмів соціальної і культурної спадкоємності, зробить свій внесок щодо гуманізації і демократизації роботи освітніх закладів, зрештою підвищить якість освіти.

Попри соціальну і цивілізаційно-культурну значущість інтеркультурної комунікації в освіті цей феномен ще не став предметом системного філософського аналізу. Відсутня навіть теоретично обґрунтована програма дослідження багаторівневої та багатовимірної інтеркультурної комунікації в освіті. У дисертації здійснюється спроба визначити вузлові моменти такої програми і на її підставі виявити та критично проаналізувати потенціал інтеркультурної комунікації у сучасних дидактичних і виховних практиках. Розробляючи таку програму, ми спиралися на теоретичні настанови сучасної комунікативної філософії у її транцендентально-прагматичній, екзистенціально-антропологічній і системно-теоретичній версіях, а також на ідеї діалогічної та критичної педагогіки. Особливо тут треба відмітити праці К.-О. Апеля, Г. Батищева, М. Бахтіна, О. Больнова, М. Бубера, Е. Біркенбайля, Ю. Габермаса, В. Гьосле, А. Єрмоленка, Н. Лумана, Л. Ситниченко, П. Фрейре та ін.

Для дослідження інтеркультурної комунікації взагалі та в освіті зокрема принципове значення має дискурс культурної та освітньої глобалізації, вагомий внесок до якого у тематичній площині даного дослідження зробили В. Андрущенко, У. Бек, Е. Гідденс, М. Култаєва, М. Михальченко, В. Скотний, Н. Скотна, І. Степаненко та ін. Для поглиблення уявлень про антропологічний статус та функціональний потенціал інтеркультурної комунікації в освіті мала концептуалізація проблеми Чужого та Іншого і відповідних (правових, морально-етичних, педагогічних, психологічних) практик його засвоєння або відторгнення у працях Б. Вальденфельса, О. Гриви, І. Денисенко, О. Довгополової, К. Карпенко, В. Корженка, В. Малахова та ін.

Розкриття тенденцій розгортання інтеркультурної комунікації в сучасній освіті без опори на розробки проблем мультикультурного суспільства та мультикультуралізму, а також пов'язаних з ним етноцентристичних та космополітичних орієнтацій і відповідних комунікативних стратегій. Серед авторів, чії ідеї виявилися плідними для цієї дисертації, слід передусім назвати А. Гутман, С. Пролєєва, Р. Сеннета, Ч. Тейлора та ін.

Вагомою складовою джерелознавчої бази дисертації є праці, присвячені освітній інтеграції, яка здійснюється також і засобами інтеркультурної комунікації. Серед авторів цих праць треба назвати В. Андрущенка, С. Клепка, В. Кременя, О. Навроцького, І. Радіонової та ін.

Вертикальний вимір інтеркультурної комунікації у дисертації досліджується на матеріалі української філософсько-освітньої традиції та її теоретичної рефлексії у працях В. Бичка, В. Горського, І. Загрійчука, М. Поповича, Н. Радіонової, М. Ткачук та ін.

Для розкриття особливостей і відповідно функціонального потенціалу освітньої інтеркультурної комунікації, що розгортається горизонтально, використано матеріали емпіричних та теоретичних досліджень західноєвро-

пейських та американських науковців, бо в цих країнах інтеркультурна освітня комунікація є більш розвинутою і, відтак, заслуговує на увагу як досвід здійснення інтеркультурно орієнтованих освітніх і дидактичних практик. Більшість з проаналізованих джерел вперше вводиться в обіг у вітчизняній філософії освіти. Використання цього матеріалу як аргументативна база дослідження дозволяє більш адекватно визначити соціокультурну релевантність його теоретичних припущень. До того ж німецькі соціокультурні контексти, якщо їх брати в історичній ретроспективі, мають спільні риси з українськими. Тут йдеться передусім про досвід подолання тоталітаризму і його освітніх практик, на основі узагальнення якого запропонована методологія ксенологічної переорієнтації педагогічного мислення. Серед праць, присвячених цій проблематиці, передусім слід згадати дослідження К. Леггеві, О. Маркварда, А. Тремля, Г. Шельскі, К. Ясперса та ін. Особливе значення для цього дослідження мають теоретичні здобутки лінгвістики, культурології, історичної соціології, культурно-історичної психології та етнопсихології, особливо праці В. Біблера, Л. Виготського, Н. Еліаса, Р. Козеллека, М. Коула, В. Павленка, В. Пазенка, Ю. Сорокіна, С. Тагліна, Є. Тарасова та ін. Особливо треба зупинитися на педагогічній літературі, де розглядаються перспективи сучасної освіти та відповідні освітні комунікативні практики. Ідеї, що містяться у працях В. Борисенкова, Л. Бухаревої, Б. Гершунського, І. Прокопенка, О. Сухомлинської та ін. сприяли розширенню обріїв цього дослідження.

Отже, результати дослідження такі:

– на підставі здійсненого аналізу інтеркультурної комунікації можна стверджувати, що інтеркультурна комунікація в освіті розгортається на макро- мезо- і мікрорівнях. Вона є складноструктурованим процесом одержання і трансформації повідомлення про інші культури та культурні змісти, які є не тільки суб'єктивними переживаннями, а й культурними об'єктиваціями, кодування і декодування яких відбувається разом із конституюванням спільного транскультурного світу, сформованого засобами інтеркультурної освіти та інтеркультурного виховання. На практичному рівні комунікація завжди має форму діалогу. Передумовою успішного ведення інтеркультурного освітнього діалогу є існування антропологічно обґрунтованих культурних стандартів;

– у методологічному плані дослідження інтеркультурної комунікації, навчально-виховного потенціалу разом із викликами, які вона надсилає реальній освіті, ускладнюється тим, що в її освітньому вимірі вона виступає одночасно предметом і методом теоретичного аналізу. Конструктивістський підхід до інтеркультурної комунікації у поєднанні з методами антропологічної інтерпретації та лінгво-прагматично-герменевтичним аналізом дозволяє не тільки розкривати приховані смисли, а й синтезувати їх для введення у більш широке комунікативне поле. Освітні інституції, сучасні виховні і дидактичні практики, що розгортаються у реаліях мультикультурного суспільства, можуть залишатися життєздатними лише за умов своєї готовності до інтеркультурного діалогу. Удосконалений у дисертації метод встановлення і заповнення аксіологічних, культурологічних, морально-звичаєвих та етологічних лакун конкретизує дидактично-виховні завдання, обумовлені процесами освітньої інтеграції;

– освітній вимір інтеркультурної комунікації характеризується наявністю в ній філософсько-педагогічної саморефлексії, а також горизонтального і вертикального рівнів, в той час, як інтеркультурна комунікація в просторі життєвого світу є переважно горизонтальною, виступає як ланцюг фрагментарних комунікативних епізодів, які потребують подальших узагальнень для поглиблення їх смислового наповнення. Інтеркультурна комунікація, що розгортається в освітньому вимірі, демонструє тенденцію до транстемпоральності. Це дозволяє встановлювати діалогічні відносини між різними типами культур на різних етапах розвитку людської цивілізації, тим самим ущільнюючи простір та зміст соціального навчання, яке ускладнюється у сучасних соціокультурних контекстах;

– запропонована у дисертації метатеоретична модель інтеркультурної комунікації у сучасній освіті дозволяє поєднати макро- і мікроперспективу дослідження досвіду зустрічі з Чужим як процесу соціального та організаційного навчання, зміст якого у XXI столітті все більш визначається мультикультурними чинниками. В рамках цієї моделі відносини між субкультурами також розглядаються як інтеркультурні. Життєві світи родини, школи та університету, стаючи відкритими і інформаційному суспільстві підключаються до інтеркультурних комунікацій як на рівні національно організованого, так і на рівні світового суспільства. Це дає підстави говорити про плюральні репрезентації інтеркультурної комунікації в освітньому вимірі. Її емпірична фактичність і контрфактична заданість, існуючи у спільному горизонті, можуть створювати комунікативні парадокси, дотримуючись стратегії ігнорування Чужого або спрощення його значущості, що гальмує розвиток не тільки освіти, а й суспільства у цілому, стає на перешкоді освітній інтеграції;

– інтеркультурна комунікація, як така містить у собі потужний освітній потенціал, навчає комунікативним технікам діалогу між культурами, що в свою чергу, відкриває нові перспективи для само розвитку і самореалізації людини. Освітній вимір є одним з визначальних в інтеркультурному діалозі, адже розуміння чужої культури потребує вироблення в учасників діалогу вмінь і навичок його ведення, змістовного визначення, зрештою, самоконтролю;

– тенденції розгортання інтеркультурної комунікації та їхні модифікації в освіті відрізняються у контекстах раннього і пізнього модерну. У добу раннього модерну інтеркультурна комунікація підпорядкована транскультурній, вона намагається вийти за межі соціокультурних контекстів, здійснити деконтекстуалізацію своїх смислів в дусі настанов Просвітництва. У пізньому модерні відносини між цими різновидами освітніх комунікацій є симетричними, характеризуються зміною позицій, переходами від деконституалізації смислів до їхньої контекстуалізації і навпаки, тим самим розширюючи діапазон комунікативної дії в освіті;

– інтеркультурну комунікацію, особливо в освіті, не можна зводити тільки до форм горизонтального симетричного спілкування і відповідних комунікативних дій між носіями різних культур. Біхевіористська схема «виклик – відповідь» спрощує як зміст такої комунікації, так і тенденції її розгортання. Адже цей різновид комунікації вже на формальному рівні має свій власний простір, виступає активним конститутивним чинником конструювання нової

соціокультурної реальності – суспільства знань, мультикультурний профіль якого задається різними напрямками глобалізації. У цьому просторі відбуваються екзистенціальні і прагматичні зустрічі з іншими культурами, створюються транскультурні осередки;

– інтеркультурний освітній діалог у ситуації транскультурності характеризується гуманістично спрямованою селекцією його смислів на основі універсальної макроетики відповідальності. У ситуації транс культу-турності такий діалог містить у собі саморефлексію, яка закріплюється формально-риторично та у логіці освітньої комунікативної дії, відповідно визначаючи особливості педагогічної ролівої реальності;

– інтеркультурний діалог є формою комунікації між різними культурами. Його репрезентації на офіційному та неофіційному рівнях не збігаються. Урахування цього моменту важливо у практичній організації навчальних і виховних заходів, спрямованих на формування у молоді толерантного ставлення до інших культур, в тому числі до культур знань і культурних технік. Такий діалог, зберігаючи певною мірою свою спонтанність, потребує педагогічного скерування. При цьому не можна відноситися до його формально-технічного аспекта як до другорядного, адже в його рамках формується сучасна культурна техніка опрацювання Чужого, бо розуміння інших культур потребує вироблення в учасників діалогу вмінь і навичок його ведення, змістовного визначення, зрештою, оцінки і самооцінки;

– інтеркультурна комунікація як відповідь на виклики глобалізації стає сьогодні однією з найважливіших ознак суспільного життя. Її широке розгортання дозволяє зменшити тиск глобалізації на пересічну людину, сприяє запобіганню міжетнічних конфліктів, поглиблює знання про Своє і Чуже за допомогою діалогічних практик спілкування носіїв різних культур;

– узагальнення західноєвропейського та американського досвіду глобального навчання (globallearning) дозволяє адаптувати його до умов українського суспільства. Формування здатності діяти локально і мислити глобально дозволяє як на рівні індивіда, так і на рівні суспільства у цілому регулювати глобалізаційний тиск шляхом широкого застосування педагогізованихксенологічних практик, спираючись при цьому на їхнє антропологічне підґрунтя та відповідні ментально-психологічні харак-теристики національного буття. Нову педагогічну реальність, на становлення якої серед багатьох інших чинників впливає також багатовимірна інтеркультурна комунікація, слід розуміти більш широко, ніж модернізацію сучасної освіти. Нова культура знань потребує нових форм його трансляції та засвоєння. Перетворення навчальних закладів у віртуальні інституції посилює не тільки освітні, а й соціальні ризики;

– інтеркультурний діалог у сучасних освітніх і виховних практиках, передусім у національно-патріотичному, світоглядному, морально-етич-ному вихованні та у педагогіці миру сприяє переходу від пасивної толерантності до активної, до створення передумов для габітуалізаціїінтеркультурних та мультикультурних компетентностей, він є складовою сучасного мистецтва жити. Через інтеркультурно організовані дидактичні і виховні практики знімається протилежність між національно-патріо-тичними і космополітичними настановами,

а також протиставлення між методологічним націоналізмом і методологічним космополітизмом;

– теоретична концептуалізація та об'єктивація смислів інтеркультурної комунікації, закладає основи для педагогічної ксенології. Вихідним моментом для розбудови цього напрямку досліджень може служити ряд конститутивних розрізень, зокрема розрізнення між знанням і незнанням (предметно-когнітивний вимір), між Рідним та Чужим, довірою та упередженістю (соціальний вимір), між минулим та майбутнім (часовий вимір), між батьківщиною і світом (просторовий і культурно-антропо-логічний виміри), між генерацією дорослих та генерацією батьків (міжпоколінний вимір). Практично орієнтована педагогічна ксенологія сприятиме модернізації сучасної освіти, особливо її управління, уразливим моментом якого є фактична відсутність організаційного навчання через опанування досвіду конструктивного ставлення до інших контингентних можливостей. При цьому субкультурний рівень педагогічної ксенології передбачає розгортання інтеркультурної комунікації між субкультурами вчителя та учня у субкультурі інформаційного суспільства із урахуванням впливу глобальних і локальних соціокультурних контекстів.

Дякую за увагу!

УХВАЛИЛИ: Інформацію прийняти до відома.

ІІІ. СЛУХАЛИ: Інформацію про зарахування до докторантури та аспірантури в 2013 році (к.філол. н., проф., начальник відділу докторантури та аспірантури І.В. Разуменко).

Шановний Іване Федоровичу! Шановні члени вченої ради! В цьому році набір до докторантури та аспірантури проходив в особливих умовах. З метою формування якісного складу науково-педагогічних кадрів через докторантуру і аспірантуру у 2013 році обсяг державного замовлення формувався МОН України з урахуванням:

1) показників фундаментальних та прикладних досліджень за рахунок коштів державного бюджету;

2) кількості захищених дисертацій в межах терміну навчання в аспірантурі і перебування в докторантурі;

3) результатів працевлаштування випускників аспірантури і докторантури.

Виходячи з вищезазначеного, план набору в докторантуру і аспірантуру в цьому році був скорочений майже вдвічі у порівнянні з минулим роком.

Минулого року до докторантури було зараховано 18 осіб, у цьому – 7 (в тому числі 2 цільовика – з Маріупольського державного університету та Харківської державної академії дизайну і мистецтв).

До аспірантури минулого року ми зарахували 74 особи, у цьому році – 41 (26 стаціонар, 15 заочне відділення). Додатково виділено 2 цільових місця: Бердянський державний педагогічний університет, Харківський національний

автомобільно-дорожній університет. Хочу підкреслити, що кількість цільовиків кожного року теж зменшується.

У цьому році до аспірантури було подано заяв:

всього – 77, тобто конкурс складав майже 1 до 2.

денна форма навчання – 49, в тому числі цільових – 1; контракт – 2;

заочна форма навчання – 28, в тому числі контракт – 3.

Аналіз якісного складу абітурієнтів дозволяє говорити про те, що серед абітурієнтів:

– випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди 2013 р. – 30 осіб.

– викладачів ВНЗ України – 16.

– учителів – 5.

– жінок – 64; чоловіків – 13.

За співбесідою допущено до конкурсу : 1 особа (13.00.01) – Дерев'яно І.В.

Брали участь у конкурсі 14 здобувачів:

– з двома складеними канд. іспитами – 7 осіб;

– з одним канд. іспитом – 7 осіб.

На іспиті зі спеціальності отримали:

«5» – 20

«4» – 27

«3» – 19

Єдину оцінку «незадовільно» отримав з української літератури токар заводу імені Малишева Розторгуєв О.В.

На іспит не з'явилося 10 осіб.

Найбільший конкурс був на спеціальностях:

07.00.02 – всесвітня історія (7 заяв на 2 місця)

07.01.02 – російська література (6 заяв на 2 місця)

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (9 заяв на 3 місця)

10.01.01 – українська література (5 заяв на 2 місця)

13.00.02 (англійська мова) – 3 заяви на 1 місце

19.00.07 – педагогічна та вікова психологія – 3 заяви на 1 місце.

За результатами минулого року Міністерством освіти і науки України не було виділено місць в аспірантуру за такими спеціальностями:

03.00.13 – фізіологія людини і тварин

10.02.05 – романські мови

12.01.05 – трудове право; право соціального забезпечення

12.00.08 – кримінальне право.

Вперше за останні роки за проханням університету було виділено місця зі спеціальностей:

03.00.05 – ботаніка (заочно)

03.00.08 – зоологія (стаціонар)

13.00.02 – математика (стаціонар)

За результатами вступних іспитів та співбесіди до аспірантури було зараховано 47 осіб, з них:

1) держбюджет – 43 особи, в т.ч.

– денна форма навчання – 28 (1 цільовик)

- заочна форма навчання – 15
- 2) за контрактом – 4, в т.ч.
- денна форма навчання – 2
- заочна форма навчання – 2

Аспірантами першого року навчання стало 9 здобувачів нашого університету, 15 викладачів нашого університету, 14 – викладачів інших вищих навчальних закладів України, 3 вчителі та 2 вихователя середніх шкіл, 1 вихователь дитячого садка.

Отже, на сьогодні в докторантурі навчається 42 особи (в тому числі 2 – за контрактом), в аспірантурі – 265, з них: з відривом від виробництва – 168, без відриву 97.

За контрактом навчається 10 осіб, на денній формі – 3, в тому числі 1 – громадянин КНР; на заочній – 7.

Всім аспірантам та докторантам першого року навчання призначені наукові керівники та наукові консультанти.

Розклад занять аспірантів затверджений та заняття розпочались з 8 жовтня.

Дякую за увагу!

УХВАЛИЛИ: Інформацію прийняти до відома.

IV. СЛУХАЛИ: Про функціонування Координаційної ради в Навчально-науковому інституті педагогіки та психології (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І. Тищенко).

УХВАЛИЛИ:

1. Сформувати координаційні ради по напрямам.
2. Наділити координаційні ради університету правами консультативних дорадчих органів, рішення яких має рекомендаційний характер.

V. СЛУХАЛИ: Звіт докторанта третього року навчання кандидата педагогічних наук О.Г. Стадника (Перевіряючі: доктор педагогічних наук, професор С.Т. Золотухіна; доктор педагогічних наук, професор О.М. Друганова).

Тема дисертаційного дослідження «Теоретико-методичні основи конструювання та використання навчально-методичного забезпечення з географії в основній школі». Науковий консультант: доктор педагогічних наук, професор, заступник директора інституту педагогіки НАПН України Топузов О. М.

1. За звітний період здійснено такий обсяг роботи:

а) тема дисертаційного дослідження затверджена вченою радою Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (протокол № 1 від 1 березня 2012 р.), пройшла координацію у міжвідомчій раді з координації наукових

досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні (протокол № 4 від 24 травня 2012 р.).

б) надруковано 9 статей у фахових виданнях, віднесених до переліку ВАК України з педагогічних наук, подано до друку 3 статті;

надруковано в інших виданнях 4 статті;

підготовлено і видано 4 методичних посібники;

в) закінчено конструювання навчально-методичного забезпечення з географії в основній школі, яке тривало з 2006 р.;

зокрема перероблено зошити для практичних робіт (6-9 класи в складі практичні роботи, поточні тест, контурні карти, кольорові карти), нові видання отримали гриф Міністерства освіти і науки України (лист 14.1/12-Г-423 від 27.12.2012 р.);

надруковано 3 методичні посібники, підготовлено 7 електронних посібників.

В цілому система засобів навчання, які становлять навчально-методичне забезпечення з географії в основній школі, складається з 54 друкованих видань (в основному одноособові книги та брошури), 7 з яких мають гриф Міністерства освіти і науки України, та 7 електронних посібників.

г) передбачається 5 розділів дослідження, 2 з них повністю готові;

д) проведено експериментальне дослідження з метою апробації сконструйованого навчально-методичного забезпечення, продовжується обробка зібраних даних;

г) зібрані матеріали для монографії, видання якої планується в першій половині 2014 р. Значну частину монографії займає розділ «Історія створення засобів навчання географії», яка не досліджувалась ні в Україні, ні в Росії. Використовувалась широка джерельна база включаючи підручники географії 18-19 ст.

2. Основні положення і результати дисертаційного дослідження доповідалися й обговорювалися на 7 науково-практичних і науково-методичних конференціях, з них 4 міжнародні, 3 – всеукраїнські.

УХВАЛИЛИ: Інформацію прийняти до відома.

VI. СЛУХАЛИ: **Звіт Шабанова**

УХВАЛИЛИ:

VII. СЛУХАЛИ: Про затвердження тем дисертаційних досліджень (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І. Тищенко).

1. Затвердити теми докторських дисертаційних робіт:

- Балери О.В.:* «Українська діаспора в Російській Федерації з кінця 1980-х – до 2012 р.».
- Довженко Т.О.:* «Теорія і практика підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації педагогічної просвіти батьків (1918 – 1998 рр.)».
- Дубініної О.М.:* «Теоретико-методичні засади формування математичної культури майбутніх фахівців з програмної інженерії в процесі професійної підготовки».
- Колесник І.О.:* «Розвиток теорії та практики виховання у системі шкільної освіти України (перша половина ХХ століття)».
- Макар Л.М.:* «Теоретико-методичні засади підготовки соціального педагога до роботи в професійно-технічних навчальних закладах».
- Трубчанінова М.А.:* «Розвиток малої енергетики та її вплив на модернізацію Російської імперії у ХІХ – на початку ХХ ст.».
- Шарової Т.М.:* «Творчість К. Гордієнка: художній і культурний феномен ХХ ст.».

2. Затвердити теми кандидатських дисертаційних робіт:

- Байбекової Н.Р.:* «Формування готовності майбутніх психологів до консультативної роботи у вищих педагогічних навчальних закладах».
- Байкової І.С.:* «Формування етнопедагогічної компетентності музичних керівників дошкільних навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти».
- Бондарєвої Т.П.:* «Структура художнього світу Миколи Хвильового: інтертекстуальний аспект».
- Бурейко Н.О.:* «Особливості розвитку загального та соціального інтелекту у студентів-білінгвів».
- Зінченко К.В.:* «Теорія і практика навчання хореографії дітей молодшого шкільного віку на Східній Україні (друга половина ХХ століття)».
- Кас'яненко О.М.:* «Формування готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до інклюзивного навчання».
- Коломійця О.В.:* «Формування готовності майбутніх інженерів до професійної самореалізації в навчально-інформаційному середовищі вищого технічного навчального закладу».
- Кондратенко О.О.:* «Формування культури ділового спілкування майбутніх фахівців фармакологічного профілю».
- Корнюш Г.В.:* «Педагогічні ідеї та громадсько-освітня діяльність М.М. Ланге (1858 – 1921 рр.)».

<i>Кохан Л.В.:</i>	«Структурно-логічні схеми як засіб реалізації творчого потенціалу старшокласників загальноосвітньої школи у процесі вивчення гуманітарних дисциплін».
<i>Кузнєцова О.І.:</i>	«Особистісні фактори динаміки психічних станів студентів в умовах успішної та неуспішної навчальної діяльності».
<i>Кудрявцева О.Ю.:</i>	«Електронне урядування у контексті легітимації політичної влади».
<i>Литвиненко Т.А.:</i>	«Філософсько-концептуальні основи приватної вищої освіти в умовах модернізації освітньої системи України».
<i>Ломакіна Г.І.:</i>	«Особливості перебігу кризи середнього віку в учасників бойових дій».
<i>Рудневої І.С.:</i>	«Проблема організації самостійної роботи студентів гуманітарних спеціальностей в університетах Франції (друга половина ХХ ст.)».
<i>Мельничук М.Г.:</i>	«Психосоціальна адаптація іноземних студентів в освітньому просторі».
<i>Морквян І.В.:</i>	«Формування інтелектуальних умінь майбутніх учителів інформатики у процесі вивчення природничо-математичних дисциплін».
<i>Підлісної М.О.:</i>	«Сучасний театр як об'єкт соціологічного аналізу».
<i>Руді Р.Г.:</i>	«Армія в контексті сучасних соціологічних досліджень».
<i>Сошнікова А.О.:</i>	«Культурні смисли українського націоналізму в модерному і постмодерному дискурсі».
<i>Філенка І.О.:</i>	«Символізація в структурі психологічних механізмів адаптації особистості в освітній системі».
<i>Хомуленка Б.В.:</i>	«Функціонально-рольові особливості особистості психолога».

VIII. СЛУХАЛИ: Про рекомендацію до друку (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ: Рекомендувати до друку:

1. Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Філософія».
2. Збірник наукових праць «Від бароко до постмодерну» ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Філологічні науки».
3. Збірник наукових праць «Теорія та методика навчання та виховання» № 34 (за заг. редакцією член-кор. НАПН України, завідувач кафедри історії педагогіки та порівняльної педагогіки А.В. Троцько).
4. Збірник наукових праць ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Лінгвістичні дослідження» – Вип. 36. – 2013. – 302 с.

5. Збірник наукових праць: «Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки». — Харків, 2013 р. – Вип. 2 (4).

6. Зошит на друкованій основі: «Вікова та педагогічна психологія», складений з урахуванням особливостей програмного матеріалу робочої програми для студентів педагогічних спеціальностей (автори-укладачі І.І. Дорожко, Л.В. Туріщева).

7. Монографію А.І. Савченко «Пріоритетність розвитку сільського господарства України як принцип аграрного права» .

8. Монографію В.М. Гриньової, Р.В. Дорогих, С.Ю. Масич, Т.С. Розумної «Взаємодія суб'єктів педагогічного процесу».

9. Монографію І.І. Костікової, А.О. Маслюк «Професійно-педагогічна компетентність майбутнього вчителя іноземної мови в умовах впровадження інформаційно-комунікаційних технологій».

10. Монографію кандидата педагогічних наук, докторантки кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Герасименко Л.В. «Дидактична концепція П. Каптерева».

11. Монографію Л.А. Штефан, В.В. Спіцина «Фізичне виховання підлітків у дитячих громадських організаціях України (перша половина ХХ століття)».

12. Монографію Л.С. Рибалко, Г.С. Коваленко «Формування акмеологічної позиції майбутнього вчителя в процесі фахової підготовки».

13. Монографію О.В. Попової, В.М. Шепеля «Формування пізнавальної активності старшокласників педагогічними засобами».

14. Монографію О.М. Іонової, В.В. Партоли «Формування інтелектуальних умінь молодших школярів (на прикладі вальдорфської школи)».

15. Монографію С.Т. Золотухіної, О.О. Орлової «Формування розумової самостійності майбутніх учителів у другій половині ХХ століття».

16. Монографію Т.В. Рогової, Т.С. Твердохліб «Педагогічна спадщина викладачів Київської духовної академії (друга половина ХІХ – початок ХХ століття)».

17. Монографію Ю.Д. Бойчука, Т.А. Шмоніної «Теоретико-методичні аспекти природничо-наукової підготовки іноземних студентів на підготовчих факультетах».

18. Навчальний посібник «Історія, сучасність та перспективи розвитку євро регіону «Слобожанщина» в європейському цивілізаційному просторі» М.П. Маслова, М.А. Трубчанінова.

19. Навчальний посібник Ж.Л. Козіної, О.В. Сірого, Б.І. Без'язичного «Футбол» для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних вищих навчальних закладів.

20. Підручник «Login 1. Deutsch für Germanistikstudentent des 1. Studienjahres» (Логін 1. Підручник з німецької мови для студентів-германістів першого року навчання) авторів: Сидорова О.В., Скачкової В.В., Відюкової Н.І., Сотникової С.І., Безуглої Л.Р., Мірошніченко М.Ю., Бублик І.Ф., Потапової Ж.Є., Криворучко С.І., як такий, що пройшов апробацію на факультеті іноземної філології нашого університету.

21. Підручник авторів Цибульник Ю.С., Кузнєцова І.А. «Латинська мова» для студентів вищих закладів освіти юридичного, філологічного та інших гуманітарних напрямів підготовки.

22. Підручник авторів Цибульник Ю.С., Кузнєцова І.А. «Латинська мова» для студентів вищих закладів освіти юридичного, філологічного та інших гуманітарних напрямів підготовки.

23. Посібник кандидата педагогічних наук, доцента кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Б.М. Наумова «В.О. Сухомлинський та сучасна освіта».

24. Рукописи «Особливості та перспективи розвитку колективних господарств конфесійного типу» та «Майбутнє економіки» (автор: Капінос Р.В.) до видання як монографії.

ІХ СЛУХАЛИ: Про затвердження порядку прикріплення здобувачів докторського ступеню та розрахунок за надання платних послуг (к.філол. н., проф., начальник відділу докторантури та аспірантури І.В. Разуменко).

УХВАЛИЛИ: 1. Затвердити порядок прикріплення здобувачів докторського ступеню;
2. Затвердити розрахунок за надання платних послуг здобувачам докторського ступеню з інших освітніх закладів та установ.

Голова вченої ради

І.Ф. Прокопенко

Секретар вченої ради

Т.І. Тищенко